

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/108/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1516201908
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:1516201908.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Podhorcovej a sudkýň JUDr. Marty Polyákovej a JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD., v právnej veci žalobkyne: G. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom J., X. XXXX/X, zastúpenej LawService, s.r.o., so sídlom Zvolen, Stráž 3/223, IČO: 36 861 723, proti žalovanému: E. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom X. XXX, zastúpenému JUDr. Petrom Havlíkom advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Nitra, Damborského 13, IČO: 50 361 864, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 24. októbra 2019, č. k. 17C/108/2016-338, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

Vstup intervenienta nie je prípustný.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa voči žalovanému domáhala určenia, že je výlučným vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat. úz. K., obec L., okres L., zapísaných Okresným úradom L., katastrálny odbor na LV č. XXXX parcela registra „E“ evidovaná na mape určeného operátu, ako parc. č. XXXX - trvalý trávny porast o výmere XXXX m², LV č. XXXX parcely registra „E“ evidované na mape určeného operátu, ako parc. č. XXXX - trvalý trávny porast o výmere XXXX m², LV č. XXXX parcely registra „E“ evidované na mape určeného operátu ako parc. č. XXX- orná pôda o výmere XXX m². O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným rozhodnutím. Žalobkyňa žalobu odôvodnila tým, že dňa 10. 07. 2015 bola uzavretá kúpna zmluva medzi ňou ako kupujúcou a žalovaným ako predávajúcim, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k vyššie špecifikovaným nehnuteľnostiam. Návrh na vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam na základe danej zmluvy bol Okresnému úradu Nitra, katastrálny odbor, doručený dňa 14. 07. 2015. Žalovaný od kúpnej zmluvy odstúpil, pričom svoje odstúpenie od zmluvy žiadnym spôsobom nezdôvodnil. Tvrdila, že má naliehavý právny záujem na takomto určení, čo odôvodnila tým, že jej právne postavenie je bez tohto určenia neisté a jej práva sú bez tohto určenia ohrozené. Na návrh žalobkyne na pojednávaní dňa 12. 03. 2019 pripustil zmenu žaloby v znení: „súd určuje, že žalobca bol podielovým spoluvlastníkom pozemku registra „C“ v kat. úz. K., obec L., okres L. s parc. č. XXX/XXX - ostatné plochy o výmere XXX m² (aktuálne je súčasťou parcely registra „C“ č. XXX/XX o výmere XX XXX m², ostatné plochy) ku dňu jeho vyvlastnenia na základe rozhodnutia o vyvlastnení zo dňa 18. 08. 2016 Okresného úradu L., odbor výstavby a bytovej politiky, č. OU-NR-M v spojení s rozhodnutím Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, odbor štátnej stavebnej správy zo dňa 10. 10. 2016, XXXXX/XXXX/BXXX-SV/XXXXX/HO v podiele 1 (ďalej v rozhodnutí aj „prvá časť petitu“).

Súd určuje, že žalobca je podielovým spoluvlastníkom pozemkov registra „E“ k. ú. K., obec L., okres L. parc. č. XXXX - trvalý trávnatý porast o výmere XXXX m² v podiele X/XX, parc. č. XXXX - trvalý trávnatý porast o výmere XXXX m² v podiele X/XX, parc. č. XXXX - orná pôda o výmere XXX m² v podiele X/X a parc. č. XXXX - trvalý trávnatý porast o výmere XXX m² v podiele X/X (ďalej aj „druhá časť petitu“).

2. Rozhodnutie právne odôvodnil v zmysle § 137 písm. c) zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“); § 39, § 39a, § 41, § 126 ods. 1, § 132 ods. 1, § 133 ods. 2, § 575 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“); § 6 ods. 6 zák. č. 258/2015 o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 3 od. 5 zák. č. 175/1999 Z. z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy významných investícií a o doplnení niektorých zákonov; § 34 ods. 1 zák. č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam. Vykonaným dokazovaním, z pripojeného spisu katastrálneho odboru L., V XXXX/XX, mal za preukázané, že dňa 10. 07. 2015, žalovaný ako predávajúci a žalobkyňa ako kupujúca uzavreli kúpnu zmluvu, predmetom ktorej boli nehnuteľnosti nachádzajúce sa v kat. úz. K., obec L., okres L., vedených na Okresnom úrade L., katastrálny odbor - LV č. XXXX, parcela registra „E“, číslo parcely XXXX - trvalé trávnaté porasty o výmere XXXX m², v spoluvlastníckom podiele X/XX, LV č. XXXX, parcela registra „E“, číslo parcely XXX - orná pôda o výmere XXX m², v spoluvlastníckom podiele X/X, LV č. XXXX, parcela registra „E“, číslo parcely XXXX - orná pôda o výmere XXX m², v spoluvlastníckom podiele X/X, LV č. XXXX, parcela registra „E“, číslo parcely XXXX - trvalé trávnaté porasty o výmere XXX m², v spoluvlastníckom podiele X/X, LV č. XXXX, parcela registra „E“, číslo parcely XXXX - trvalé trávnaté porasty o výmere XXXX m², v spoluvlastníckom podiele X/XX. Kúpna cena za predmet prevodu bola stanovená dohodou zmluvných strán v celkovej výške 700 eur. Zároveň sa v predmetnom spise sa nachádzalo Rozhodnutie Okresného úradu L., katastrálny odbor zo dňa 06. 08. 2015, ktorým bolo prerušené vkladové konanie z dôvodu začatia konania o predbežnej otázke, ktorou je otázka odstúpenia od zmluvy. Zistil, že listom zo dňa 06. 08. 2015 žalovaný odstúpil od kúpnej zmluvy, pričom jedným z dôvodov odstúpenia bola skutočnosť, že predmetnú kúpnu zmluvu považoval za uzatvorenú v rozpore s dobrými mravmi, uzatvorenú na škodu predávajúceho, bez primeraného protiplnenia, za kúpnu cenu nezohľadňujúcu reálnu hodnotu predmetu zmluvy a uzatvorenú pod nátlakom bez možnosti ovplyvniť jej obsah s uvedením do omylu ohľadne osoby kupujúceho a ohľadne hodnoty predmetu predaja. Okresný úrad L., katastrálny odbor svojim rozhodnutím zo dňa 15. 10. 2015 prerušil konanie o návrhu na vklad z dôvodu, že vláda Slovenskej republiky uznesením zo dňa 08. 07. 2015 č. 401/2015 schválila návrh na vydanie osvedčenia o významnej investícii na realizáciu stavby s názvom Vybudovanie strategického parku. Z rozhodnutia Okresného úradu L., katastrálny odbor č. V XXXX/XXXX - XX, zo dňa 13. 11. 2015 mal za zistené, že konanie o návrhu na vklad práva do katastra nehnuteľností bolo zastavené. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 15. 02. 2016. Voči predmetnému rozhodnutiu bolo zo strany G. C. podané odvolanie a Okresný úrad L., odbor opravných prostriedkov, Referát katastra nehnuteľností vo svojom rozhodnutí č. E.dvolanie G. C. zamietol a potvrdil rozhodnutie Okresného úradu L., katastrálneho odboru č. V XXXX/XXXX-XX zo dňa 13. 11. 2015 o zastavení konania o návrhu na vklad vlastníckeho práva na podklade kúpnej zmluvy č. XXXX/X/XX/Draž/XXXX/XXX/XXXX/XXXX/XXXX zo dňa 10. 07. 2015 v znení Dodatku č.1 zo dňa 20. 07. 2018 ohľadom nehnuteľnosti zapísaných na LV č. XXXX, parcela registra „E“, číslo parcely XXXX - trvalé trávnaté porasty o výmere XXXX m², v podiele X/XX, LV č. XXXX, parcela registra „E“, číslo parcely XXX - orná pôda o výmere XXX m², v podiele X/X, LV č. XXXX, parcela registra „E“, číslo parcely XXXX - orná pôda o výmere XXX m², v spoluvlastníckom podiele X/X, LV č. XXXX, parcela registra „E“, číslo parcely XXXX - trvalé trávnaté porasty o výmere XXX m², v spoluvlastníckom podiele X/X, LV č. XXXX, parcela registra „E“, číslo parcely XXXX - trvalé trávnaté porasty o výmere XXXX m², v spoluvlastníckom podiele X/XX podľa § 31b ods. 1 písm. f) NR SR č.162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov. Zvýraznil, že je všeobecne známe, že vláda Slovenskej republiky uznesením zo dňa 08. 07. 2015 č. 401/2015 schválila návrh na vydanie osvedčenia o významnej investícii a stavba sa týkala aj predmetnej nehnuteľnosti. Okresnému úradu L. bola 22. 07. 2015 doručená žiadosť Ministerstva hospodárstva SR z 20. 07. 2015 o zápis predkupného práva štátu, prílohou ktorej bol uvedený zoznam pozemkov podľa katastrálnych území, na ktorých bolo potrebné vykonať zápis predkupného práva štátu a osvedčenie o tom, že stavba „Vybudovanie strategického parku“ je významnou investíciou a jej uskutočnenie je vo verejnom záujme. Uvedená žiadosť bola zaevidovaná pod sp. zn. Z 5113/2015. Z predloženej kúpnej zmluvy č. XXXXX/XXXX/XXXX/K./XXX/XXXX uzavretej dňa 02. 03. 2016 zistil, že žalovaný ako prepadávajúci uzavrel so spoločnosťou MH Invest, s.r.o., so sídlom Bratislava, Trnavská cesta 100, kúpnu zmluvu, na základe ktorej odpredal spoločnosti MH Invest, s.r.o., parcelu registra „E“ nachádzajúcu sa v kat. úz. K., obec L., okres L. vedenej na Okresnom úrade L., sa na LV č. XXXX,

parcela registra „E“ číslo parcely XXX - orná půda o výměre XXX m², v podiele 1. T. cena predmetnej nehnuteľnosti bola stanovená v súlade s § 3 zák. č. 18/ 1996 Z. z. vo výške 4.177,73 eura. Žalobkyňa predložila aj Uznesenie Okresného súdu v Nitre č. k. 18U/4/2016-44, zo dňa 20. 03. 2018, z ktorého bolo zistené, vyvlastiteľ zložil do súdnej úschovy peňažnú náhradu za vyvlastnenie, ktorú súd prijal, ale doposiaľ nevyplatil príjemcom.

3. Ohľadom prvej časti petitu uplatneného nároku naliehavosť právneho záujmu žalobkyňa odôvodňovala tým, že medzi ňou a žalovaným došlo k platnému uzavretiu kúpnej zmluvy, po uzavretí kúpnej zmluvy došlo k vyvlastneniu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti a to k pozemku registra „C“ v kat. úz. K., obec L., okres L. s parc. č. XXX/XXX - ostatné plochy o výmere XXX m² (aktuálne je súčasťou parcely registra „C“ č. XXX/XX o výmere XX.XXX m², ostatné plochy), ktorá je predmetom sporu a náhrada za vyvlastnenie bola uložená do úschovy (vedenej pod sp. zn. 18U/4/2016, súd peňažnú sumu prijal, avšak doposiaľ nebola vyplatená príjemcovi) a to práve z dôvodu, že nebolo jasné, kto bol v čase vyvlastnenia nehnuteľnosti vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti, nakoľko keby došlo k určeniu v zmysle zmeneného petitu, žalobkyni by vznikol nárok na vyplatenie náhrady uloženej v úschove súdu, čoho sa v skutočnosti aj domáha. Ohľadom druhej časti petitu, čo sa týka pozemkov registra „E“ parc. č. XXXX - trvalý trávnatý porast o výmere XXXX m², parc. č. XXXX - trvalý trávnatý porast o výmere XXXX m², parc. č. XXXX - orná pôda o výmere XXX m² a parc. č. XXXX - trvalý trávnatý porast o výmere XXX m² (ďalej v rozhodnutí len „druhá časť petitu“), žalobkyňa mala naliehavý právny záujem aj na určení spoluvlastníctva k týmto pozemkom, nakoľko je ako ich spoluvlastník aktuálne zapísaný žalovaný napriek tomu, že i tieto spoluvlastnícke podiely k pozemkom boli predmetom Zmluvy medzi žalobcom a žalovaným, pričom týchto pozemkov sa vyvlastnenie netýkalo. Dôvodil, že medzi stranami sporu nebolo sporné, že spoluvlastnícke podiely žalovaného na parcelách registra „E“ parc. č. XXXX, parc. č. XXXX, parc. č. XXXX a parc. č. XXXX sú doposiaľ v jeho vlastníctve. Argumentoval, že základnou podmienkou dôvodnosti a východiskom úspešnosti takejto určovacej žaloby je existencia právneho záujmu žalobkyne na požadovanom určení, ktorý musí byť naliehavý. Preto v prvom rade sa zaoberal tým, či žalobkyňa ohľadom prvej časti žaloby mala naliehavý právny záujem na požadovanom určení, ktorý žalovaný namietal. Dôvodil, že nesporné žalované parcely, ktoré boli predmetom kúpnej zmluvy uzavretej so žalobkyňou dňa 10. 07. 2015 s výnimkou pozemkov registra „E“ parc. č. XXXX - trvalý trávnatý porast o výmere XXXX m², parc. č. XXXX - trvalý trávnatý porast o výmere XXXX m², parc. č. XXXX - orná pôda o výmere XXX m², parc. č. XXXX - trvalý trávnatý porast o výmere XXXm², predal spoločnosti MH Invest s.r.o. a to kúpnu zmluvou č. XXXXX/XXXX/XXXX/Dražovce/XXX/XXXX uzavretou dňa 02. 03. 2016 a táto spoločnosť ich predala spoločnosti MH Invest II s.r.o. kúpnu zmluvou, vlastnícke právo bolo následne vyvlastnené v prospech spoločnosti MH Invest s.r.o. Nesporné bolo aj to, že časť náhrady za vyvlastnenie bola zložená na základe rozhodnutia správneho orgánu podľa § 6 ods. 6 zákona č. 282/2015 Z. z. do úschovy Okresného súdu Nitra, súdom bola prijatá a doposiaľ nebola vyplatená príjemcovi. Uviedol, že žalobkyni žalobou v časti určení, že ku dňu vyvlastnenia bola spoluvlastníčkou vyvlastnených pozemkov, nešlo o zmenu zápisu vlastníka v katastri nehnuteľností, ale o vyplatenie tejto náhrady za vyvlastnenie, pretože náhrada bola do úschovy zložená na základe rozhodnutia súdu a žalobkyňa nemôže žalovať o plnenie. Z dôvodu, že náhrada nebola doposiaľ vyplatená a určenie jej príjemcu je závislé od výsledku tohto súdneho konania, mala žalobkyňa podľa jeho názoru v tejto časti naliehavý právny záujem na určení, že bola ku dňu vyvlastnenia týchto pozemkov ich spoluvlastníčkou. V druhej časti určení, že žalobkyňa je podielovou spoluvlastníčkou pozemkov, ktoré neboli predané spoločnosti MH Invest s.r.o., MH Invest II s.r.o. a ani vyvlastnené, vzhľadom naliehavý právny záujem žalobkyne na požadovanom určení daný podľa § 34 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností, pretože žalovaný, ktorý je zapísaný ako podielový spoluvlastník týchto nehnuteľností vlastnícke právo žalobkyne spochybňuje a žalobkyňa sa iným spôsobom nemôže domôcť svojich práv.

4. Zdôraznil, že podstata predkupného práva spočíva v tom, že vlastník veci, pokiaľ sa rozhodne vec predať, je povinný ponúknuť ju na predaj tomu, kto je z predkupného práva oprávnený. Po právnej stránke ide, podľa zákona č. 175/1999 Z. z., o právny vzťah, v ktorom mal štát ako oprávnená osoba právo tento pozemok kúpiť od žalovaného a žalovaný ako povinná osoba mal povinnosť ponúknuť štátu tento pozemok na predaj. Preto od vzniku tohto predkupného práva zmluvná voľnosť žalovaného bola obmedzená priamo zo zákona, pretože bol povinný ponúknuť pozemky prednostne štátu. Mal za preukázané, že štát si svoje predkupné právo voči žalovanému k týmto parcelám aj uplatnil, pretože spoločnosť, ktorej jediným spoločníkom je Ministerstvo hospodárstva SR ako kupujúci a žalovaný ako predávajúca uzavreli 02. 03. 2016 kúpnu zmluvu, ktorej predmetom bol prevod spoluvlastníckeho podielu

žalovaného k pozemku registra „C“ v kat. úz. K., obec L., okres L. s parc. č. XXX/XXX - ostatné plochy o výmere XXX m² (aktuálne je súčasťou parcely registra „C“ č. XXX/XX o výmere XX.XXX m², ostatné plochy). Pretože zákonné predkupné právo štátu bolo zmluvnými stranami kúpnu zmluvou z 10. 07. 2015 obídené, považoval zmluvy v týchto častiach za absolútne neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Dodal, že žalobkyňa sa na základe zmlúv nemohla stať spoluvlastníčkou sporného pozemku a tak ňou nemôže byť ani ku dňu ich vyvlastnenia, preto žalobu v tejto časti považoval za nedôvodnú. Pretože plnenie dohodnuté v kúpnej zmluve medzi stranami sporu zo dňa 10. 07. 2015 sa stalo po vzniku záväzku nemožným, povinnosť žalovaného plniť tak zanikla podľa § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka a tým zanikol aj tento záväzok, z čoho vyplývalo, že žalobkyňa by mala nárok uplatňovať si voči žalovanému aj vzniknutú náhradu škody ako aj bezdôvodné obohatenie (vrátenie kúpnej ceny), ktoré si však v danom konaní neuplatňovala a vzhľadom aj na túto skutočnosť žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol a ďalšími námietkami strán sporu sa z dôvodu hospodárnosti nezaoberal a nevykonával ani dokazovanie navrhnuté na ich preukázanie.

5. Čo sa týka druhej časti petitu, dôvodil, že predkupné právo štátu nevzniklo. Z vyjadrenia žalovaného, ktorý spôsob žalobkyňa nenamietala, mal preukázané, že kúpna zmluva uzavretá dňa 10. 07. 2015 bola uzavretá neštandardným spôsobom, ktorý bol totožný s postupom v iných obdobných veciach, čo bolo súdu známe z iných súdnych konaní. Žalobkyňa kontaktovala najskôr žalovaného telefonicky a tvrdila, že je obchodná spoločnosť zaoberajúca sa poľnohospodárskou výrobou a tieto pozemky chce nadobudnúť za účelom pestovania poľnohospodárskych plodín. Tvrdila, že ich od žalovaného kúpi za veľmi výhodnú cenu, tvrdenie, ktoré sa s odstupom času ukázalo ako nepravdivé, s úmyslom dosiahnuť podpis kúpnej zmluvy, obohatiť sa na úkor žalovaného a spôsobiť mu škodu. V deň podpisu kúpnej zmluvy sa na miesto žalobcu k podpisu dostavili pre žalovaného neznáme osoby, ktoré mali pripravené kúpne zmluvy, žalobkyňou už podpísané, a naliehali na podpis žalovaného, tvrdili, že je to jeho jediná príležitosť pozemky predať za takto výhodné ceny a vraj žalovanému nikto nikdy neponúkne za tieto pozemky viac. Žalovaný zmluvu nemal možnosť si riadne preštudovať, bolo mu povedané, že kúpnu zmluvu musí podpísať ihneď na mieste, nakoľko prišli aj s notárom a ponáhľali sa za ďalšími ľuďmi. V takejto časovej tiesni a pod týmto nátlakom žalovaný zmluvu podpísal. Žalobkyňa v konaní síce namietala tvrdenia žalovaného, ale ich nijakým spôsobom nepreukázala. Dodal, že žalovanému bola nesporne na základe kúpnej zmluvy vyplatená kúpna cena, ktorá je v hrubom nepomere s kúpnu cenou, ktorá mu bola vyplatená spoločnosťou MH Invest s.r.o. za časť spoluvlastníckeho podielu k spornému pozemku. V tom čase bol už pritom vládou schválený návrh na vydanie osvedčenia o významnej investícii a teda hodnota týchto pozemkov musela byť vyššia než tvrdila žalobkyňa. Pretože žalovaný je fyzickou osobou, nepodnikateľom, mal z jeho vyjadrenia za preukázané, že kúpna zmluva s ním bola zo strany žalobkyne uzavretá tak, že bola zneužitá jeho neskúsenosť, rozumová vyspelosť, dôverčivosť a ľahkomyselnosť, žalobkyňa si dala na jej základe poskytnúť plnenie, ktorého majetková hodnota je vzhľadom na vzájomné plnenie v hrubom nepomere, preto túto kúpnu zmluvu ako celok považoval za neplatnú podľa § 39a aj podľa § 39 OZ, pretože svojím obsahom a účelom sa priečila dobrým mravom. Nakoľko žaloba žalobkyne nebola dôvodná ani v tejto časti, ďalšími námietkami strán sporu sa z dôvodu hospodárnosti nezaoberal a nevykonával ani dokazovanie navrhnuté na ich preukázanie.

6. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania právne oprel o ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 CSP a v konaní úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania proti neúspešnej žalobkyňi v plnom rozsahu.

7. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa, odôvodniac ho vadami v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. Domáhala sa zrušenia napadnutého rozsudku a jeho vrátenia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Nesprávny procesný postup súdu vzhľadom na nedostatok odôvodnenia rozhodnutia a v časti, kde sa súd čiastočne zaoberal konkrétnymi skutkovými okolnosťami, ktoré nesprávne právne posúdil. Rovnako súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Namietala, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal s právnou úpravou predkupného práva a uviedol, že právny úkon je absolútne neplatný z dôvodu porušenia predkupného práva, ale zároveň poukazoval na dodatočnú nemožnosť plnenia, čo označila za protirečivé a arbitrárne závery. Rozhodnutie podľa nej tiež vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia. Bez vysporiadania sa s kogentnými ustanoveniami upravujúcimi obsah a nároky spojené s porušením predkupného práva nebolo možné dospieť k záveru, že sa v danom prípade jednalo o absolútnu neplatnosť právneho úkonu. Bez takejto analýzy následkov jednotlivých variant výkladu a ich následným vyvažovaním s cieľom a účelom, ktorý s daným ustanovením spájal

zákonodarca, označila rozhodnutie súdu nepreskúmateľné, nedostatočne odôvodnené a arbitrárne. Zvýraznila, že zákon v niektorých opatreniach hovorí len o okamihu vzniku predkupného práva, pričom osobitne neupravuje obsah a oprávnenia s týmto právom spojené. Súd prvej inštancie len skonštatoval, že právny úkon bol absolútne neplatný, pričom neuviedol žiadne právne argumenty, resp. právnu úvahu, ktorá by k takému záveru viedla. Z ustanovení Občianskeho zákonníka vyplýva obsah a oprávnenia z predkupného práva. Zákon teda explicitne upravuje inštitút predkupného práva. Zákon o niektorých opatreniach neobsahuje osobitnú úpravu predkupného práva. Súd prvej inštancie sa nevysporiadal s ustanoveniami OZ ohľadom predkupného práva a platnosti kúpnej zmluvy. Veľkú časť odvolania venovala právnej úprave inštitútu predkupného práva a pojmovým znakom nemožnosti plnenia a jeho následkom, ktoré sú upravené v ustanovení § 575 OZ. Dodatočná (právna) nemožnosť nastáva v prípade splnenia zákonom stanovených podmienok, teda na základe právneho predpisu, ktorý subjektu zakazuje také správanie, na ktoré by bola v zmysle právneho úkonu povinná. Nemohlo sa jednať o také správanie (resp. konanie), ktoré možno odvrátiť inými spôsobilými prostriedkami. Dôležitou skutočnosťou je, že predkupné právo štátu zostáva zachované aj voči nadobúdateľovi. Zdôraznila, že z ust. § 603 OZ vyplýva, že predkupné právo zostáva zachované voči nadobúdateľovi. Ak z kogentnej právnej úpravy explicitne vyplýva, že predkupné právo zostane zachované voči nadobúdateľovi, nemôže sa jednať o takýto zákaz pôvodného predmetu záväzku. Uviedla, že sa jedná predovšetkým o predmet záväzku, pričom nie je podstatný subjekt záväzku. Účelom predkupného práva je nadobudnutie predmetu záväzku, pričom je bez významu či tento predmet nadobudne od pôvodného predávajúceho (za predpokladu dovolania sa relatívnej neplatnosti zákonom stanoveným spôsobom pokiaľ predkupné právo existovalo v uzavretia zmluvy čo nie je tento prípad) alebo nadobúdateľa, nakoľko zákon pripúšťa obe tieto možnosti. Na základe uvedeného mala za to, že prvoinštančný súd vec nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru že kúpna zmluva je úkonom absolútne neplatným. Rovnako to platí aj o závere súdu o dodatočnej nemožnosti plnenia. Uviedla tiež, že ohľadom nevyvlastnených pozemkov súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil. Nakoľko súd svoj záver dostatočne neodôvodnil, považovala rozhodnutie i v tejto časti nepreskúmateľné. Tvrdenia žalovaného neboli podporené žiadnymi priamymi či nepriamymi dôkazmi - či už výpoveďami svedkov alebo listinnými dôkazmi. Naproti tomu súd vôbec nevyhodnotil ňou predložené dôkazy a ani nevykonal navrhované dokazovanie. Zastala názor, že tvrdenia žalovaného sú účelové a sú snahou o zvrátenie rozhodnutia uzatvoriť predmetnú zmluvu, ktoré sa neskoršie, v dôsledku zmeny okolností už pre žalovaného môže javiť ako nesprávne resp. ekonomicky nevýhodné. Zmluva nebola podpísaná pod nátlakom, z tvrdení samotného žalovaného vyplynulo, že od návrhu na uzavretie zmluvy až po jeho realizáciu uplynulo isté časové obdobie, počas ktorého mal priestor predaj si premyslieť. Zmluva bola podpísaná pred notárom, ktorý dbal na to, aby bol právny úkon určitý, jasný a zrozumiteľný. Čo sa týka dôkazov, predložila kúpnu zmluvu. Aj keď žalovaný spochybňoval jej platnosť, avšak tieto svoje tvrdenia nepodložil žiadnymi dôkazmi, teda neuniesol dôkazné bremeno. V posudzovanom prípade práve žalovaný tvrdil, že kúpna cena mu z jej strany bola niekoľkonásobne nižšia ako skutočná hodnota pozemku, no toto svoje tvrdenie žalovaný nijako nepreukázal. Súd prvej inštancie vychádzal z porovnania ceny poskytnutej spoločnosťou MH Invest s.r.o. a zaplatenej ňou, pričom dospel k záveru, že keďže bol schválený návrh na vydanie osvedčenia, hodnota pozemkov musela byť vyššia než tvrdila. Za podstatné označila to, že o schválení návrhu ani verejnosť nemala žiadne informácie. Táto skutočnosť sa stala známou až po zápise predkupného práva do katastra nehnuteľností a to 21. 07. 2015, k niektorým pozemkom až dňa 07. 08. 2015. v závere zvýraznila, že pri posudzovaní veci je potrebné vychádzať zo zásady rovnosti strán, zo zásady ochrany právnej istoty a zo zásady „pacta sunt servanda“.

8. K odvolaniu žalobkyne sa písomne vyjadril žalovaný, v ktorom podaní označil napadnuté rozhodnutie za vecne správne a navrhol ho potvrdiť. Napadnutý rozsudok zodpovedá požiadavkám vyplývajúcich z ust. § 220 ods. 2 CSP na riadne a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia, z odôvodnenia je zrejmé, ktoré skutkové okolnosti súd prvej inštancie zohľadnil, k akým skutkovým zisteniam dospel a ako ich právne posúdil. Žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva k vyvlastneným nehnuteľnostiam, a to z dôvodu, že sa domáha určenia vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam ku dňu vyvlastnenia, teda na deklarovanie vlastníckeho stavu k nehnuteľnosti do minulosti, a preto takto podaná žaloba nie je účinný procesný nástroj ochrany práva žalobkyne a bez tohto určenia jej právo nebude ohrozené a nestane sa neistým. Navrhovaným petitom sa žalobkyňa v časti vyvlastnených nehnuteľností nedomáhala zmeny zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností, a preto nemá v tejto časti naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Zároveň uviedol, že uznesením Okresného súdu Nitra zo dňa 26. 03. 2019 pod č. k. 12U/4/2016-53 súd rozhodol o prijatí zložiteľa spoločnosti

MH Invest s. r. o., IČO: 36 724 530 pre príjemcu MH Invest II, s. r. o., IČO: 50 021 150 do úschovy sumu 1.682.830,92 eura. Z toho vyplýva, že zložiteľ zložil zálohu v prospech konkrétneho príjemcu. Konanie o úschovách je upravené v siedmej hlave Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“), konania vo veciach notárskych úschov. V ustanovení § 359 CMP sú upravené súdne úschovy, u ktorých sa postupuje rovnako ako pri notárskych úschovách. CMP upravuje od § 335 konanie o námietkach proti vydaniu predmetu notárskej úschovy, zloženej na účely splnenia záväzku. Jedná sa o samostatné konanie, v ktorom súd nariaďuje pojednávanie za účelom zistenia oprávnenej osoby na vydanie predmetu úschovy, ak si jej vyplatenie uplatňuje. Z uvedených dôvodov nie je daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení v časti vyvlastnených nehnuteľností a on sám nie je v tejto časti ani pasívne vecne legitimovaný. V plnom rozsahu sa stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, podľa ktorého od vzniku zákonného predkupného práva štátu podľa § 3 ods. 5 zákona č. 175/1999 Z. z., ktoré vzniklo k časti predmetu sporu dňa 08. 07. 2015 schválením osvedčenia o významnej investícii vládou SR bola jeho zmluvná voľnosť obmedzená priamo zo zákona a bol povinný ponúknuť pozemky prednostne štátu. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k správny skutkovým a právnym záverom, že štát si svoje predkupné právo voči nemu k pozemku registra „C“ v katastrálnom území K., obec L., okres L. s parc. č. XXX/XXX - ostatné plochy o výmere XXX m² aj uplatnil, pretože spoločnosť, ktorej jediným spoločníkom je Ministerstvo hospodárstva SR ako kupujúci a žalovaný ako predávajúci uzavreli dňa 02. 03. 2016 kúpnu zmluvu, ktorej predmetom bol prevod vlastníckeho práva žalovaného k tomuto pozemku. V plnom rozsahu sa stotožnil aj s právnym názorom súdu, že zákonné predkupné právo štátu bolo zmluvnými stranami kúpnej zmluvy (stranami sporu) zo dňa 10. 07. 2015 obídené a zmluva je v tejto časti absolútne neplatná podľa § 39 OZ. Žalobkyňa sa na základe kúpnej zmluvy nemohla stať vlastníčkou sporných pozemkov a tak ňou nemôže byť ani ku dňu vyvlastnenia, a preto žalobu označil v tejto časti za nedôvodnú. Vyzdvihol, že skutočnosť, že žalobkyňa sa ani vlastníčkou sporných nehnuteľností nikdy nestala, nakoľko prvotné rozhodnutie správneho orgánu o povolení vkladu vlastníckeho práva žalobcu bolo zrušené na základe rozhodnutia o vyhovení protestu prokurátora, ktorý namietal, že správny orgán neprihliadol na existenciu zákonného predkupného práva štátu. Nesúhlasil s tvrdením žalobkyne, že nadobudla vlastnícke právo k predmetu sporu aj napriek skutočnosti, že nedošlo ku vkladu jej vlastníckeho práva z dôvodu vzniku zákonného predkupného práva. Práve existencia zákonného predkupného práva štátu spôsobila, že uzavretá kúpna zmluva medzi stranami sporu zo dňa 10. 07. 2015, teda v čase kedy už zákonné predkupné právo štátu existovalo (predkupné právo štátu v tomto prípade vzniká zo zákona dňom schválenia návrhu na vydanie osvedčenia o významnej investícii vládou, t. j. dňa 08. 07. 2015) bola absolútne neplatná podľa § 39 OZ. Zároveň sa plne stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že v časti sporných nehnuteľností, ku ktorým nevzniklo zákonné predkupné právo štátu, boli kúpne zmluvy absolútne neplatné podľa § 39a OZ. Pre správnosť záverov súdu prvej inštancie o neprimeranosti kúpnej ceny poukázal aj na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Sžk/3/2017 zo dňa 30. 05. 2017 a sp. zn. 10Sžk/15/2016 zo dňa 08. 11. 2017, ktorými kasačný súd zrušil rozhodnutie správneho súdu o zamietnutí správnych žalôb žalobcov proti rozhodnutiu o vyvlastnení z dôvodu neprimeranosti náhrady za vyvlastnenie, ktorým bolo vyvlastnené ich vlastnícke právo k nehnuteľnostiam za cenu stanovenú znaleckým posudkom vypracovaným za účelom vyvlastnenia. Žalobcovia argumentovali neprimeranosťou náhrady za vyvlastnenie, pričom túto neprimeranosť preukazovali znaleckými posudkami ako aj kúpnymi zmluvami k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa aj v k. ú. ako sporné nehnuteľnosti za obdobie apríl až júl 2015, teda v čase uzatvorenia kúpnych zmlúv medzi stranami sporu, pričom kúpna cena za pozemky kvalitou a charakterom zhodné ako predmet sporu sa pohybovala od 27 eur až do cca 70 eur za m². Uvedené dôkazy sa nachádzajú v spise Krajského súdu Nitra č. k. 11S/261/2016 a súd tak správne vyhodnotil kúpnu cenu za neprimeranú. Aj Najvyšší súd SR jednoznačne vo všetkých rozhodnutiach vydaných v obdobných veciach uvádzal zhodné závery, a to, že ak predkupné právo štátu vzniklo po uzatvorení kúpnych zmlúv, nastali okolnosti brániace realizácii predmetu zmluvy, čím sa plnenie zo zmluvy stalo objektívne nemožným. Zákonné predkupné právo na základe § 3 ods. 5 zákona č. 175/1999 Z. z. spôsobuje s účinkom nepravnej retroaktivity dodatočnú právnu nemožnosť plnenia zmluvy o prevode nehnuteľností. Ďalší zo záverov Najvyššieho súdu SR ako aj Krajského súdu v Nitre ako súdu správneho je, že správny orgán je povinný prihliadnuť na predkupné právo štátu ako na skutočnosť, ktorá má vplyv na povolenie vkladu a tento záver nie je v rozpore so záverom a dodatočnej nemožnosti plnenia. Nestotožnil sa ani s názorom žalobkyne, že predkupné právo štátu malo taký istý obsah ako predkupné právo spoluvlastníka veci. V tejto súvislosti uviedol, že síce obe predkupné práva vznikajú zo zákona, platná právna úprava spája s porušením zákonného predkupného práva spoluvlastníka podľa § 140 OZ, na rozdiel od zákonného predkupného práva štátu, relatívnu neplatnosť. Vzhľadom na právnu podstatu predkupného práva vo všeobecnosti a účel sledovaný zákonom č. 175/1999 Z. z. je, že zmluvná voľnosť

vlastníka pozemku, ku ktorému sa viaže predkupné právo štátu podľa § 3 ods. 5 zákona č. 175/1999 Z. z. obmedzená priamo zo zákona, a teda vlastníci dotknutých pozemkov sú povinní v prípade ich zamýšľaného predaja prednostne ponúknuť tieto pozemky na kúpu štátu.

9. Žalobkyňa vo svojej replike zvýraznila, že zmluva je platná a účinná dňom jej podpisu, pokiaľ nie je stranami dohodnutý iný dátum účinnosti, rozhodnutie o vklade nie je rozhodnutím, s ktorým by zákon spájal účinnosť zmluvy. Mala za to, že je potrebné rozlišovať záväzkovoprávne a vecnoprávne účinky, pričom záväzkovoprávne znamenajú, že je možné sa domáhať, aby si strany splnili svoje povinnosti zo zmluvy. Na podporu svojich tvrdení citovala z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/124/2003. Svoje odvolanie označila za dôvodné.

10. Žalovaný vo svojej duplike zvýraznil, že žalobkyňa iniciovala množstvo súdnych konaní vedených na Okresnom súde Nitra s totožným právnym a skutkovým stavom, pričom ani v jednom prípade súd nevyhovел jej žalobe na určenie vlastníckeho práva z viacerých dôvodov. Opätovne poukázal na svoju argumentáciu, že okrem dodatočnej nemožnosti plnenia bola zmluva uzatvorená medzi stranami sporu absolútne neplatná z dôvodov uvádzaných v jeho predchádzajúcich vyjadreniach. Dodal, že absolútne neplatná zmluva nespôsobila obligačnoprávne účinky, tak ako sa domnieva žalobkyňa. Žalobkyňa sa nestala vlastníkom sporných nehnuteľností a nemôže sa ním stať ani v súčasnosti, nakoľko nie sú splnené zákonné predpoklady nadobudnutia vlastníckeho práva v prospech žalobcu. Na záver poukázal aj na ďalšiu skutočnosť odôvodňujúcu absolútnu neplatnosť kúpnej zmluvy, a to nedostatok vôle žalobkyne uzatvoriť kúpnu zmluvu, nakoľko sa žalobkyňa nikdy osobne nestretla so žalovaným, ani s inými žalovanými v totožne právnych a skutkových veciach vedených na OS Nitra, nevie ako prebiehal proces uzatvárania kúpnych zmlúv ani iné skutočnosti potrebné súdom pre vyhodnotenie okolností uzatvárania kúpnych zmlúv, hoci k procesu ich uzatvorenia nikdy nikoho nespĺnomocnila. Zároveň sa žalobkyňa nikdy nedostavila ani na jedno súdne pojednávanie v predmetnej veci ani v iných skutkovo a právne totožných konaniach, a preto je možné vyvodiť záver o nedostatku vôle žalobkyne uzatvoriť kúpnu zmluvu, ako aj nedostatku jej vôle stať sa vlastníkom sporných nehnuteľností. Žiadal napadnutý rozsudok ako vecne správne potvrdiť.

11. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou stranou v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 CSP, § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP prejednal odvolanie žalobkyne bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) za splnenie povinnosti ustanovenej v ust. § 219 ods. 3 CSP, a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné, a preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

12. Podľa § 387 ods. 1, 2, 3 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

13. Ustanovením § 387 ods. 2 CSP je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvej inštancie, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvej inštancie, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvej inštancie. Odvolací súd musí odpovedať na podstatné a právne dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody.

14. Predmetom tohto konania je žaloba žalobkyne, ktorou sa domáhala, po pripustení zmeny petitu, že bola podielovým spoluvlastníkom pozemku registra „C“ v kat. úz. K., obec L., okres L. s par. č. XXX/XXX - ostatné plochy o výmere XXX m² (aktuálne je súčasťou parcely registra „C“ č. XXX/XX o

výmere XX XXX m2, ostatné plochy) ku dňu jeho vyvlastnenia na základe rozhodnutia o vyvlastnení zo dňa 18. 08. 2016 Okresného úradu L., odbor výstavby a bytovej politiky, č. OU-NR-M v spojení s rozhodnutím Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, odbor štátnej stavebnej správy zo dňa 10. 10. 2016, XXXXX/XXXX/BXXX-SV/XXXXX/HO v podiele 1 (prvá časť petitu). Ďalej, že je podielovým spoluvlastníkom pozemkov registra „E“ k. ú. K., obec L., okres L. parc. č. XXXX - trvalý trávnatý porast o výmere XXXX m2 v podiele X/XX, parc. č. XXXX - trvalý trávnatý porast o výmere XXXX m2 v podiele X/XX, parc. č. XXXX - orná pôda o výmere XXX m2 v podiele X/X, parc. č. XXXX - trvalý trávnatý porast o výmere XXX m2 v podiele X/X (druhá časť petitu). Ohľadom prvej časti petitu uplatneného nároku naliehavosť právneho záujmu odôvodňovala tým, že medzi ňou a žalovaným došlo k platnému uzavretiu kúpnej zmluvy, po uzavretí kúpnej zmluvy došlo k vyvlastneniu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti a to k pozemku registra „C“ v kat. úz. K., obec L., okres L. s par. č. XXX/XXX - ostatné plochy o výmere XXX m2 a náhrada za vyvlastnenie bola uložená do úschovy (vedenej pod sp. zn. 18U/4/2016, súd peňažnú sumu prijal, avšak doposiaľ nebola vyplatená príjemcovi) a to práve z dôvodu, že nebolo jasné, kto bol v čase vyvlastnenia nehnuteľnosti vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti, nakoľko keby došlo k určení jej vlastníckeho práva, vznikol by jej nárok na vyplatenie náhrady uloženej v úschove súdu, čoho sa v skutočnosti aj domáhala. Ohľadom druhej časti petitu dôvodila, že má naliehavý právny záujem aj na určení spoluvlastníctva k týmto pozemkom, nakoľko je ako ich spoluvlastník aktuálne zapísaný žalovaný napriek tomu, že i tieto spoluvlastnícke podiely k pozemkom boli predmetom Zmluvy medzi stranami sporu, pričom týchto pozemkov sa vyvlastnenie netýkalo. V konaní bolo nesporne preukázané, že žalovaný ako predávajúci a žalobkyňa ako kupujúca uzavreli dňa 10. 07. 2015 kúpnu zmluvu, predmetom ktorej boli predmetné nehnuteľnosti. Kúpna cena za predmet prevodu bola stanovená dohodou zmluvných strán v celkovej výške 700 eur. Z rozhodnutia Okresného úradu Nitra, katastrálny odbor, zo dňa 06. 08. 2015, vyplýva, že bolo prerušené vkladové konanie z dôvodu začatia konania o predbežnej otázke, ktorou je otázka odstúpenia od zmluvy. Listom zo dňa 06. 08. 2015 žalovaný odstúpil od kúpnej zmluvy, pričom jedným z dôvodov odstúpenia bola skutočnosť, že predmetnú kúpnu zmluvu považoval za uzatvorenú v rozpore s dobrými mravmi, uzatvorenú na škodu predávajúceho, bez primeraného protiplnenia, za kúpnu cenu nezohľadňujúcu reálnu hodnotu predmetu zmluvy a uzatvorenú pod nátlakom bez možnosti ovplyvniť jej obsah s uvedením do omylu ohľadne osoby kupujúceho a ohľadne hodnoty predmetu predaja. Okresný úrad L. katastrálny odbor svojim rozhodnutím zo dňa 15. 10. 2015 prerušil konanie o návrhu na vklad z dôvodu, že vláda Slovenskej republiky uznesením zo dňa 08. 07. 2015 č. 401/2015 schválila návrh na vydanie osvedčenia o významnej investícii na realizáciu stavby s názvom „Vybudovanie strategického parku“. Z rozhodnutia Okresného úradu L., katastrálny odbor č. V XXXX/XXXX-XX, zo dňa 13. 11. 2015 vyplýva, že konanie o návrhu na vklad práva do katastra nehnuteľností bolo zastavené a toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 15. 02. 2016. Voči tomuto rozhodnutiu podala žalobkyňa odvolanie a Okresný úrad L., odbor opravných prostriedkov, Referát katastra nehnuteľností, vo svojom rozhodnutí č. E OU-NR-M odvolanie žalobkyne zamietol a potvrdil rozhodnutie Okresného úradu L., katastrálneho odboru č. V XXXX/XXXX-XX zo dňa 13. 11. 2015 o zastavení konania o návrhu na vklad vlastníckeho práva na podklade kúpnej zmluvy zo dňa 10. 07. 2015 č. XXXX/X/XX/Draž/XXXX/XXX/XXXX/XXXX/XXXX, v znení Dodatku č.1 zo dňa 20. 07. 2018, ohľadom nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX, parcela registra „E“, číslo parcely XXXX - trvalé trávnaté porasty o výmere XXXXmX, v podiele 1/15, LV č. XXXX, parcela registra „E“, číslo parcely XXX - orná pôda o výmere XXX m2, v podiele X/X, LV č. XXXX, parcela registra „E“, číslo parcely XXXX - orná pôda o výmere XXX m2, v spoluvlastníckom podiele X/X, LV č. XXXX, parcela registra „E“, číslo parcely XXXX - trvalé trávnaté porasty o výmere XXX m2, v spoluvlastníckom podiele X/X, LV č. XXXX, parcela registra „E“, číslo parcely XXXX - trvalé trávnaté porasty o výmere XXXX m2, v spoluvlastníckom podiele X/XX podľa § 31b ods. 1 písm. f) NR SR č.162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov. Tiež bolo známe, že vláda Slovenskej republiky uznesením zo dňa 08. 07. 2015, č. 401/2015 schválila návrh na vydanie osvedčenia o významnej investícii a stavba sa týkala aj predmetnej nehnuteľnosti. Okresnému úradu L. bola dňa 22. 07. 2015 doručená žiadosť Ministerstva hospodárstva SR zo dňa 20. 07. 2015 o zápis predkupného práva štátu, prílohou ktorej bol uvedený zoznam pozemkov podľa katastrálnych území, na ktorých je potrebné vykonať zápis predkupného práva štátu a osvedčenie o tom, že stavba „Vybudovanie strategického parku“ je významnou investíciou a jej uskutočnenie je vo verejnom záujme. Uvedená žiadosť bola zaevidovaná pod sp. zn. Z 5113/2015. Z kúpnej zmluvy zo dňa 02. 03. 2016 č. XXXXX/XXXX/XXXX/K./XXX/XXXX vyplývalo, že žalovaný ako prepadávajúci uzavrel so spoločnosťou MH Invest, s.r.o., so sídlom Bratislava, Trnavská cesta 100, kúpnu zmluvu, na základe ktorej odpredal spoločnosti MH Invest, s.r.o., parcelu registra „E“ nachádzajúcu sa v kat. úz. K., obec L., okres L. vedenej na Okresnom úrade L., na LV č. XXXX, parcela registra „E“ číslo parcely XXX -

orná pôda o výmere XXX m², v podiele X/X. Kúpna cena predmetnej nehnuteľnosti bola stanovená v súlade s § 3 zák. č. 18/ 1996 Z. z. vo výške 4.177,73 eura. Z uznesenia Okresného súdu Nitra, č. k. 18U/4/2016-44 zo dňa 20. 03. 2018 vyplývalo, že vyvlastiteľ zložil do súdnej úschovy peňažnú náhradu za vyvlastnenie, ktorú súd prijal, ale doposiaľ nevyplatil príjemcov. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol.

15. Odvolací súd považuje za potrebné úvodom sa vyjadriť k odvolacím námietkam žalobkyne, konkrétne k ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva, v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento odvolací dôvod je potrebné vykladať eurokonformne s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá predpokladá, že v tomto prípade ide o porušenie procesných práv a nie hmotnoprávných nárokov strán. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, a ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Ak sa spor na základe prihladenia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu. Podľa čl. 46 Ústavy SR sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Podľa čl. 48 Ústavy SR má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mариaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Podľa právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky treba pojem „procesný postup“ súdu vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016. Žalobkyňa namietala rozsudok súdu prvej inštancie aj z dôvodu § 365 ods. 1 písm. f) CSP, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré súd založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán sporu alebo ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 až § 194 CSP. K žalobkyňou uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, čo znamená, že vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávneho vyložil.

16. Žalobkyňa tiež označila napadnuté rozhodnutie za arbitrárne. Arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislosti ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Okrem toho arbitrárnosť rozhodnutia všeobecného súdu môže vyplývať aj z ústavne nekonformného výkladu ustanovení právnych predpisov aplikovaných na prerokovaný skutkový prípad. K uvedenému odvolací súd udáva, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo strany sporu, ako aj iného zainteresovaného subjektu na rozhodnutie, ktorého dôvody sú zjavné

a zreteľné, pretože práve odôvodnenie rozhodnutia je zárukou toho, že výkon spravodlivosti nebude arbitrárny (I. ÚS 117/07).

17. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

18. Obsah práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu (I. ÚS 26/94). K odňatiu práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy preto dochádza aj vtedy, ak sa niekto (každý) domáha svojho práva na súde, ale súdna ochrana tomuto právu nie je priznaná, alebo nemôže byť priznaná v dôsledku konania súdu, ktorý je v rozpore so zákonom (porovnaj III. ÚS 7/2008).

19. Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Účelom odôvodnenia je predovšetkým doložiť správnosť rozhodnutia; zároveň je aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia. Citované ust. § 220 CSP dáva súdom dostatočný návod na to, aké má byť odôvodnenie rozhodnutia. V prípade, ak súd pri odôvodňovaní rozhodnutia nepostupuje uvedeným spôsobom, ktorý záväzne určuje citované ustanovenie, ide o nedostatky odôvodnenia, ktoré zakladajú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia.

20. Odvolací súd pri prejednávaní veci dospel k záveru, že žalobkyňou namietané odvolacie dôvody nie sú naplnené. Po preskúmaní obsahu spisu a odôvodnenia rozsudku odvolací súd konštatuje, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle 220 ods. 2 CSP. Ako už bolo uvedené, prvoinštančný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán v prejednávanom spore, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný spor a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Učinené zistenia súdu prvej inštancie majú vecné i logické zakotvenie vo vykonaných dôkazoch a prijaté skutkové a právne závery sú odôvodnené zrozumiteľne a v súlade s ustálenou súdnou praxou, pri súčasnom zohľadnení ochrany subjektívneho práva oboch sporových strán, ich rovnosti v uplatnení práv, ochrany ich oprávnenej dôvery v právo, ako i predvídateľnosti súdneho rozhodnutia. Napadnutému rozhodnutiu nemožno vytknúť ani nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplývali, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193, § 194 a § 205 CSP, alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia, alebo že by použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Nebola zistená ani jedna vada namietaná žalobkyňou v odvolaní. Odvolací súd sa plne stotožňuje s výrokom rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý správne žalobu zamietol a zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre tak učinil.

21. V prejednáwanej veci žalobkyňa po pripustení zmeny žaloby naliehavý právny záujem odôvodňovala v prvej časti petitu tým, že medzi ňou a žalovaným došlo k platnému uzavretiu kúpnej zmluvy, po uzavretí kúpnej zmluvy došlo k vyvlastneniu vlastníckeho práva predmetným nehnuteľnostiam a náhrada za vyvlastnenie bola uložená do úschovy a to práve z dôvodu, že nebolo jasné, kto bol v čase vyvlastnenia nehnuteľnosti vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti, nakoľko keby došlo k určeniu v zmysle zmeneného petitu, žalobcovi by vznikol nárok na vyplatenie náhrady uloženej v úschove súdu, čoho sa v skutočnosti aj domáhala. Ohľadom druhej časti petitu odôvodňovala naliehavý právny záujem aj na určení spoluvlastníctva k týmto pozemkom, nakoľko je ako ich spoluvlastník aktuálne zapísaný žalovaný napriek tomu, že i tieto spoluvlastnícke podiely k pozemkom boli predmetom Zmluvy medzi žalobcom a

žalovaným, pričom týchto pozemkov sa vyvlastnenie netýkalo. Odvolací súd dodáva, že s ohľadom na vymedzenie predmetu konania, ktorým je určovací žaloba o určenie, či tu právo je alebo nie je, bolo potrebné skúmať naliehavý právny záujem na takejto žalobe v zmysle § 137 písm. c) CSP a na rozdiel od názoru súdu prvej inštancie dospel k záveru o neexistencii naliehavého právneho záujmu na žalobkyňou požadovanom určení v prvej časti petitu, z ktorého dôvodu bolo potrebné žalobu žalobkyne zamietnuť.

22. Podľa § 137 písm. c) CSP žalobou možnou požadovať, aby sa rozhodlo o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

23. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že tzv. určovací žaloba, na rozdiel od ostatných typov žalôb uvedených v § 137 CSP má miesto iba za predpokladu, že žalobca má naliehavý právny záujem na požadovanom určení existencie alebo neexistencie práva. Je preto primárnou povinnosťou všeobecných súdov, aby sa pri rozhodovaní o určovacej žalobe vysporiadali najprv s otázkou (ne)existencie naliehavého právneho záujmu žalobcu. O vecnej opodstatnenosti žaloby môžu rozhodovať až po zistení, že naliehavý právny záujem je daný (viď II. ÚS 137/08). Ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre už vyslovil právny názor, podľa ktorého ak všeobecné súdy postupujú tak, že rozhodnú o vecnej opodstatnenosti určovacej žaloby bez toho, aby dospeli k záveru o existencii naliehavého právneho záujmu žalobcu, porušia tým základné právo na súdnu ochranu ďalšieho účastníka konania (spravidla žalovaného (porovnaj II. ÚS 382/2010). Obdobne rozhodovacia prax Najvyššieho súdu SR je založená na závere, podľa ktorého nedostatok naliehavého právneho záujmu predstavuje samostatný a prvoradý dôvod, pre ktorý určovací návrh nemôže obstať a ktorý sám osebe a bez ďalšieho vedie k zamietnutiu návrhu (napr. sp. zn. 3 Cdo 240/2006, 1 Cdo 13/2010, 3 Cdo 56/2011, 1 Cdo 324/2014, 3 Cdo 887/2015, 5 Cdo 345/2015, 8 Cdo 26/2016).

24. Určovací žaloba má predovšetkým preventívny charakter. Jej účelom je spravidla poskytnúť ochranu práva žalobcu skôr, než dôjde k porušeniu práva. Je namieste tam, kde jej pomocou možno odstrániť stav ohrozenia práva, či neistoty v právnom vzťahu a primeranú nápravu nie je možné dosiahnuť inak, ale aj tam, kde určovací žaloba účinnejšia ako iné právne prostriedky vystihuje obsah a povahu príslušného právneho vzťahu, a kde jej pomocou možno dosiahnuť úpravu tvoriacu určitý právny rámec, ktorý je zárukou odvrátenia sporov v budúcnosti. Toto poslanie určovacej žaloby korešponduje so zákonnou požiadavkou existencie naliehavého právneho záujmu na ňou navrhovanom určení. Právny záujem, ktorý je podmienkou prípustnosti tejto žaloby musí byť naliehavý v tom zmysle, že žalobca v danom právnom vzťahu môže navrhovaným určením dosiahnuť odstránenie spornosti a ochranu svojich práv a oprávnených záujmov. Nejde pritom o samotnú určovaciu žalobu, ale o to, čoho (akého určenia) sa ňou žalobca domáha a z akých právnych pomerov vychádza. Naliehavý právny záujem sa teda viaže na konkrétny určovací petit (to, čoho sa žalobca v konaní domáha) a súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou so zvoleným určovacím petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti žalobcovho práva alebo neistoty v jeho právnom vzťahu. Povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu na určení práva je naliehavý právny záujem, zaťažuje žalobcu. Pokiaľ chce žalobca osvedčiť svoj naliehavý právny záujem, musí poukázať na určité skutkové okolnosti v prejednávanej veci vedúce k sporu medzi stranami a k potrebe určiť súdom, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je a tiež vysvetliť, že práve podaná žaloba je procesne vhodným nástrojom, ktorý tento spor rieši. Posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie práva, ktoré je touto neistotou ohrozené. Záver súdu o (ne)existencii naliehavého právneho záujmu žalobcu preto predpokladá posúdenie, či podaná určovací žaloba je procesne prípustným nástrojom ochrany jeho práva, a či snád spornosť neodstraňuje, a len zbytočne vyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné konanie. Ak žalobca neosvedčí svoj naliehavý právny záujem na ním požadovanom určení, ide o samostatný a prvoradý dôvod pre zamietnutie žaloby; pokiaľ súd dospeje k záveru, že tá-ktorá určovací žaloba nie je z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení spôsobilým alebo prípustným prostriedkom ochrany práva, zamietne žalobu bez toho, aby sa zaoberal meritom veci. Určovací žaloba nie je spravidla opodstatnená vtedy, ak vyriešenie určitej otázky neznamená úplné vyriešenie obsahu spornosti daného práva, alebo ak požadované určenie má povahu (len) predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu či tu je (nie je) právo. Naliehavý právny záujem na požadovanom určení musí byť daný aj v čase rozhodovania (napr. NS SR sp. zn. 5Cdo 264/2007, 4Cdo 111/2008, 5Cdo 264/2007). Výrokom rozsudku v konaní o určovacej žalobe môže byť určené len danosť práva alebo právneho vzťahu existujúceho ku dňu jeho vyhlásenia, keďže ako uvádza judikatúra, rozsudkom nemožno v zásade určiť existenciu (neexistenciu) práva alebo právneho vzťahu za minulú dobu. Obsahom určovacej žaloby tak nemôže

byť určenie práva za dobu minulú a ani do budúcnosti, z ktorého pravidla judikatúra pripúšťa aj výnimky, ako napr. žaloby o určenie, že vec patrí do dedičstva (porovnaj rozhodnutia NS SR sp. zn. 2Cdo 32/98, 2Cdo 131/06, 1Cdo 26/07, 3Cdo 44/08).

25. V preskúmvanej veci sa žalobkyňa svojou žalobou, po pripustení jej zmeny, domáhala v prvej časti petitu určenia, že bola vlastníkom ňou označených nehnuteľností ku dňu ich vyvlastnenia. Nepochybne ide o určovaciu žalobu v zmysle § 137 písm. c/ CSP, z ktorého dôvodu vo svetle vyššie popísaných teoreticko právnych východísk, žalobkyňa musí preukázať kvalifikovaný naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Nejde totiž o žalobu, kedy by právny záujem vyplýval z osobitného predpisu, v ktorom prípade naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať. Právny záujem na určení práva vyplýva z právneho predpisu vtedy, ak právny predpis určitú osobu oprávňuje alebo jej ukladá podať bližšie špecifikovanú určovaciu žalobu (napr. Exekučný poriadok, Zákon o konkurze a vyrovnaní, atď.). O takýto prípad v súdnej veci nejde, keď zák. č. 282/2015 Z. z. o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim nemá žiadne zákonné výslovné zmocnenie alebo oprávnenie na podanie určovacej žaloby, pričom len v § 14 ods. 2 veta tretia odkazuje na možnosť podania žaloby na preskúmanie výroku o náhrade za vyvlastnenie (§ 13 ods. 3) v súdnom konaní, nie na podanie žaloby o určenie vlastníckeho práva k predmetu vyvlastnenia.

26. Súd prvej inštancie v danej veci i prioritne posudzoval otázku existencie naliehavého právneho záujmu na žalobou požadovanom určení v prvej časti petitu, ktorý žalobkyňa vyvodila za skutočnosti, že pre vyplatenie náhrady za vyvlastnenie sporných pozemkov je podmienkou preukázanie, že ku dňu ich vyvlastnenia bola ich vlastníkom, čo môže len určujúcim rozsudkom súdu. Prvoinštančný súd dospel k záveru, že žalobkyňa má naliehavý právny záujem na určení, že ku dňu vyvlastnenia bola vlastníkom v prvej časti petitu žaloby špecifikovaných nehnuteľností dôvodiac, že do úschovy súdu bola na základe rozhodnutia správneho orgánu podľa § 6 ods. 6 zák. č. 282/2015 Z. z. zložená časť náhrady za vyvlastnenie sporom dotknutých nehnuteľností, ktorá doposiaľ vyplatená nebola, pričom žalobkyňa nemôže žalovať o plnenie, keďže určenie príjemcu je závislé od určenia, že bola ku dňu vyvlastnenia pozemku jeho vlastníkom. Odvolací súd tento názor prvoinštančného súdu v otázke existencie naliehavého právneho záujmu na určení vlastníckeho práva žalobkyne ku dňu vyvlastnenia nehnuteľností nezdieľa a na rozdiel od neho dospel k záveru, že naliehavý právny záujem na požadovanom určení nie je daný, keď v prvej časti petitu žaloby uvádzané skutkové tvrdenia a právne posúdenie sa neviažu na odstránenie spornosti žalobkyňou uplatňovaného práva, pretože žalobkyňa sa domáha určenia, že jej vlastnícke právo patrilo ku dňu vyvlastnenia a teda v minulosti. V tomto smere je významné, že prípadné vyhovenie žalobe by nemalo vplyv na zmenu aktuálneho vlastníka nehnuteľností zapísaného na liste vlastníctva, čo žalobkyňa svojou žalobou ani nesledovala, keď uplatňovaný určujúci výrok súdu má byť len podkladom pre uplatnenie si jeho nároku na vyplatenie náhrady za vyvlastnenie sporných pozemkov, zloženej do súdnej úschovy. Za danej situácie tak žaloba žalobkyne o určenie vlastníckeho práva nemôže plniť svoju preventívnu funkciu, čomu korešponduje požiadavka existencie naliehavého právneho záujmu.

27. K rovnakým právnym záverom k otázke nedostatku naliehavého právneho záujmu žalobcu na určení jeho vlastníckeho práva dospel odvolací súd už v jeho skorších rozhodnutiach, týkajúcich sa podobných skutkovo identických vecí žalobkyne prejednávaných na Krajskom súde v Nitre (sp. zn. 6Co 63/2018, 8Co 297/2018, 25Co 9/2020, 9Co 62/2019, 9Co 65/2019, 5Co 5/2019, 8Co 245/2019, 9Co 61/2019, 6Co 171/2019, 6Co 42/2019, 6Co 9/2020). K rovnakému záveru dospel aj Najvyšší súd vo svojom rozhodnutí 1 Cdo 36/2020. Podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu SR, aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v rozhodnutiach vo veci samej nemajú charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (III. ÚS 300/06). Pokiaľ súd rieši právnu otázku (tú istú alebo analogickú), ktorá už bola právoplatne vyriešená podstatne odlišným spôsobom bez toho, aby sa argumentačne vyrovnal so skoršími súdnymi rozhodnutiami, nekoná v súlade s princípom právnej istoty v zmysle čl. 1 ods. 1 Ústavy SR a môže tým porušiť aj právo účastníka súdneho konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (III. ÚS 192/06). Potreba vysporiadať sa so známym rozhodnutím súdu v obdobnej veci z hľadiska jeho dôvodov, pokiaľ súd dospeje následne k opačnému názoru, je súčasťou požiadavky na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (II. ÚS 426/2012). Právna istota spolu s požiadavkou ochrany legitímnych očakávaní principiálne neznamená právo účastníka konania na rovnaké právne posúdenie jeho veci. Nesporne však znamená právo na vysvetlenie dôvodov, pre

ktoré sa konajúci orgán verejnej moci od stabilného, doteraz zastávaného právneho názoru odchyľuje (III. ÚS 51/2014). O takýto prípad však v prejednávanej veci nejde, keď všetkými zhora označenými rozhodnutiami odvolacieho súdu boli žaloby žalobcov zamietnuté práve pre nedostatok naliehavého právneho záujmu, takže ani týmto rozhodnutím sa odvolací súd neodklonil od doposiaľ zastávaného právneho názoru, ale s týmto sa stotožnil.

28. V druhej časti určenia, že žalobkyňa je podielovou spoluvlastníčkou pozemkov, ktoré neboli predané spoločnosti MH Invest s.r.o., MH Invest II s.r.o., nevzniklo k nim predkupné právo štátu a ani neboli vyvlastnené, a to pozemkov registra „E“ parc. č. XXXX - trvalý trávnatý porast o výmere XXXX m², parc. č. XXXX - trvalý trávnatý porast o výmere XXXX m², parc. č. XXXX - orná pôda o výmere XXX m², parc. č. XXXX - trvalý trávnatý porast o výmere XXX m², súd prvej inštancie konštatoval, že je daný naliehavý právny záujem žalobkyne na požadovanom určení daný podľa § 34 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností, pretože žalovaný, ktorý je zapísaný ako podielový spoluvlastník týchto nehnuteľností, vlastnícke právo žalobkyne spochybňuje a žalobkyňa sa iným spôsobom nemôže domôcť svojich práv. V tejto časti určenia súd prvej inštancie sa právne opiera o ust. § 39, § 39a a § 41 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie mal v tomto smere preukázané z vyjadrenia žalovaného, že kúpna zmluva uzavretá dňa 10. 07. 2015 bola uzavretá neštandardným spôsobom, ktorý je totožný s postupom v iných obdobných veciach. Súd prvej inštancie poukazoval, že uvedené mu je známe i z iných konaní s totožným predmetom konania, v ktorých vystupujú iní žalovaní, čo musí potvrdiť aj odvolací súd. Uzavretie zmluvy prebiehalo tak, že žalobkyňa kontaktovala najskôr žalovaného telefonicky a tvrdila, že je obchodná spoločnosť zaoberajúca sa poľnohospodárskou výrobou a tieto pozemky chce nadobudnúť za účelom pestovania poľnohospodárskych plodín. Tvrdila, že pozemky od žalovaného kúpi za veľmi výhodnú cenu, tvrdenie, ktoré sa s odstupom času ukázalo ako nepravdivé, s úmyslom dosiahnuť podpis kúpnej zmluvy, obohatiť sa na úkor žalovaného a spôsobiť mu škodu. V deň podpisu kúpnej zmluvy sa na miesto žalobkyne k podpisu dostavili pre žalovaného neznáme osoby, ktoré mali pripravené kúpne zmluvy žalobkyňou už podpísané a naliehali na podpis žalovaného, tvrdili, že je to jeho jediná príležitosť pozemky predať za takto výhodné ceny a vraj žalovanému nikto nikdy neponúkne za tieto pozemky viac. Žalovaný zmluvu nemal možnosť si riadne preštudovať, bolo mu povedané, že kúpnu zmluvu musí podpísať ihneď na mieste, nakoľko prišli aj s notárom a ponáhľali sa k ďalším ľuďom. V takejto časovej tiesni a pod týmto nátlakom žalovaný zmluvu podpísal. Žalovanému bola následne na základe kúpnej zmluvy vyplatená kúpna cena, ktorá bola v hrubom nepomere s kúpnu cenou, ktorá mu bola vyplatená spoločnosťou MH Invest s.r.o. za časť spoluvlastníckeho podielu k spornému pozemku. Súd prvej inštancie skonštatoval, že žalovaný je fyzickou osobou, nepodnikateľom a kúpna zmluva s ním bola zo strany žalobkyne uzavretá tak, že bola zneužitá jeho neskúsenosť, rozumová vyspelosť, dôverčivosť a ľahkomyselnosť, žalobkyňa si dala na jej základe poskytnúť plnenie, ktorého majetková hodnota je vzhľadom na vzájomné plnenie v hrubom nepomere, preto táto kúpna zmluva ako celok označil za neplatnú podľa § 39 a § 39a OZ. Odvolací súd v plnom rozsahu preberá za svoje vlastné odôvodnenie súdu prvej inštancie v druhej časti petitu, v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP, vzťahujúce sa ku konštatovaniu neplatnosti kúpnej zmluvy, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k týmto parcelám z dôvodov podľa § 39a a aj podľa § 39 OZ, pretože svojím obsahom a účelom sa priecia dobrým mravom.

29. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočností odvolací súd, na rozdiel od názoru súdu prvej inštancie, dospel k záveru o správnosti zamietnutia žaloby, avšak z dôvodu neexistencie naliehavého právneho záujmu na žalobkyňou požadovanom určení vo vzťahu k prvej časti petitu žaloby. Zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru o správnosti zamietnutia žaloby, z dôvodov vyjadrených v odôvodnení prvoinštančného rozsudku vo vzťahu k druhej časti petitu žaloby. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej ako aj vo výroku o trovách konania, keď súd prvej inštancie správne vychádzal z úspechu strán v spore, ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

30. Spoločnosť MH Invest II, s.r.o., so sídlom Bratislava, Trnavská cesta 100, svojím podaním zo dňa 02. 12. 2020, doručeným Krajskému súdu Nitra 02. 12. 2020, oznámila svoj vstup do konania a to z vlastného rozhodnutia (§ 82 ods. 1 CSP). V danom návrhu uviedla, že dňa 20. 03. 2018 Okresný súd Nitra vydal uznesenie, ktorým prijal od zložiteľa MH Invest, s.r.o., so sídlom Bratislava, Mlynské nivy 44/A v prospech príjemcu MH Invest II., s.r.o. čiastku 858 555,27 eura. Dňa 08. 07. 2020 vo veci úschovy vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 18U/4/2016 bola doručená výzva na vyjadrenie k podaniu žalobkyne - G. C.. V tomto podaní sa žiadateľ (G. C.) domáha časti vydania peňažných prostriedkov

zložených v úschove. Právnym dôvodom na ich vyplatenie má byť skutočnosť, že žiadateľ je účastníkom súdneho konania vedeného na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 17C/108/2016 a v dôsledku odvolania na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 6Co/108/2020. Právny záujem na výsledku konania odôvodňoval tým, že vyvlastnené pozemky nadobudla spoločnosť MH Invest II s.r.o. kúpnu zmluvou č. XXXXXXXX zo dňa 21. 06. 2016, pričom v čase prevodu vlastníckeho práva bola na LV č. XXXX vyznačená parc. č. XXX/XXX o výmere XXX m². V konaní na krajskom súde pod sp. zn. 6Co/108/2020 sa vedie konanie o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti parc. č. XXX (XXX/XXX). Súd je povinný informovať strany sporu o vzniku intervencie, teda, že mu bolo doručené podanie o vstupe do konania (§ 82 ods. 4 CSP). Vstup intervenienta je prípustný kedykoľvek v priebehu konania, a to aj počas konania o riadnom opravnom prostriedku (§ 82 ods. 2 CSP). Žalovaný svojím podaním zo dňa 16. 03. 2021, doručený Krajskému súdu v Nitre dňa 17. 03. 2021 oznámil, že nesúhlasí so vstupom intervenienta do konania. V danom podaní zaujal nasledovné stanovisko, že osvedčenie o významnej investícii na realizáciu stavby s názvom „vybudovanie strategického parku“, ktoré bolo schválené Uznesením vlády SR č. 401 z 08. 07. 2015, neskôr aktualizované uznesením č. 413/2015 a 95/2017. Osvedčenie bolo vydané v prospech spoločnosti MH Invest s.r.o., ktorá je i zložiteľom. Rozhodnutie o vyvlastnení je napadnuté správnu žalobou, v ktorej koná KS v Nitre pod sp. zn. 11S/261/2016. Intervenient nikdy nemohol platne nadobudnúť pozemky, osvedčenie nebolo vydané v jeho prospech, ale v prospech spoločnosti MH Invest s.r.o. Intervenient sa stal vlastníkom účelovo, bez reálneho, či skutočného záujmu nadobudnúť vlastnícke právo, keďže bezprostredne po prevode pozemkov intervenientovi podala spoločnosť MH Invest s.r.o. návrh na vyvlastnenie v jej prospech. Súd rozhoduje o prípustnosti intervenienta len vtedy, ak niektorá strana sporu namietne neprípustnosť jeho vstupu do konania. Intervenient je ten, kto sa zúčastňuje na konaní popri žalobcovi alebo žalovanom a má právny záujem na výsledku konania (§ 81 CSP). Odvolací súd konštatuje, že intervenient nemá právny záujem na výsledku konania, a preto jeho vstup do konania nepripustil.

31. O náhrade trov odvolacieho rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a s ohľadom na plný úspech žalovaného v odvolacom konaní priznal žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je
a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).